

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. május 21.

FRANCIA NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1.feladat

<i>0.</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>A</i>	D	H	C	I	B	J	G	E	F

2. feladat

<i>0. Une jeune fille veut devenir astronaute.</i>	☐	<i>–</i>
10. Une lycéenne a pu se marier avec son amoureux.	☐	<i>–</i>
11. Une jeune fille passe son temps à étudier le ciel.	☒	<i>✓</i>
12. Le travail scolaire recommence sur une île.	☒	<i>✓</i>
13. Une jeune fille a fait une découverte dans un observatoire en Arizona.	☐	<i>–</i>
14. La loi ne permet pas à un jeune homme ayant moins de 21 ans de se marier.	☒	<i>✓</i>
15. Trois jeunes filles ne peuvent plus prendre le bateau pour aller sur le continent.	☐	<i>–</i>
16. Une jeune fille a fait des recherches sur Internet.	☒	<i>✓</i>
17. On vient de construire neuf nouveaux bâtiments sur une île.	☐	<i>–</i>
18. Dans deux ans, une nouvelle vie commencera pour une jeune fille.	☒	<i>✓</i>
19. Le gouvernement d'un pays a aidé la réalisation d'un projet.	☒	<i>✓</i>

3. feladat

		Patrick Bruel	Frank Dubosc	Yves Calvi	Clovis Cornillac
0.	Quand il avait 7-8 ans, il aimait beaucoup jouer au foot.	x			
20.	Il n'aimait pas trop étudier mais avait de bonnes relations avec ses profs.				x
21.	Il se passionnait pour les médias.			x	
22.	Jeune, il chantait volontiers.	x			
23.	Grâce à un ami, il a pu voir beaucoup de films.			x	
24.	Il n'a pas eu beaucoup de succès avec les filles à cause de ses problèmes de peau.		x		
25.	A l'université, il a appris la littérature.			x	
26.	Au lycée, il jouait dans des pièces de théâtre.	x			
27.	Il a toujours dit la vérité à ses parents.		x		
28.	Il n'allait pas à l'école tous les jours parce qu'il faisait du sport.				x
29.	Il n'aimait pas trop étudier mais avait de bons résultats.	x			

**A középszintű olvasott szöveg értése vizsgaösszetevő
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	6 pont
6✓	7 pont
7✓	8 pont
8✓	10 pont
9✓	11 pont
10✓	12 pont
11✓	13 pont
12✓	14 pont
13✓	15 pont
14✓	16 pont
15✓	18 pont
16✓	19 pont
17✓	20 pont
18✓	21 pont
19✓	22 pont
20✓	23 pont
21✓	24 pont
22✓	25 pont
23✓	27 pont
24✓	28 pont
25✓	29 pont
26✓	30 pont
27✓	31 pont
28✓	32 pont
29✓	33 pont

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes ítemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

(Les solutions sont acceptables avec minuscules aussi.)

1. Réussis
2. Compose
3. Donne
4. Déguise-toi
5. Attaches-y
6. N'oublie pas
7. jette
8. Ecris

2. feladat

0. C (aux)
9. B (le bus ou le métro)
10. C (la)
11. B (les personnes âgées)
12. A (comment)
13. B (de chez toi)
14. C (les seniors)

3. feladat

15. voulais/ ai voulu / aurais voulu
16. ne connaissais pas
17. y ai passé
18. étions / avons été
19. habitais / ai habité
20. a apporté
21. ai rencontré
22. a permis
23. suis revenu
24. retournerai / vais retourner

**A középszintű nyelvhelyesség vizsgaösszetevő
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	2 pont
3✓	3 pont
4✓	3 pont
5✓	4 pont
6✓	5 pont
7✓	6 pont
8✓	6 pont
9✓	7 pont
10✓	8 pont
11✓	9 pont
12✓	9 pont
13✓	10 pont
14✓	11 pont
15✓	12 pont
16✓	12 pont
17✓	13 pont
18✓	14 pont
19✓	15 pont
20✓	15 pont
21✓	16 pont
22✓	17 pont
23✓	18 pont
24✓	18 pont

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többlet pont, fél pont nem adható!**

1. feladat

A kazettán hallható szöveg:

Léa : Eh bien, dans les années 90, une envie folle de changer ma cuisine m'a prise. Tout le monde en faisait faire, pourquoi pas moi ? J'ai fait venir différents installateurs. Les uns me proposaient des cuisines trop sombres, les autres trop claires. D'autres voulaient tout démolir et refaire. Moi, je n'étais pas d'accord. Et voilà qu'un salon de cuisine s'ouvre à quelques pas de chez moi. Et à chaque fois que j'allais faire mes courses, je passais devant. Naturellement, je regardais. Et peu de temps après, je suis tombée, mais vraiment, amoureuse d'une cuisine qui était couleur jaune paille. Ah ! Cette couleur-là m'a emballée ! Ce n'était pas trop clair, et ça n'assombrissait pas. Quelques jours plus tard, j'entre dans la boutique, je me renseigne. Le propriétaire, un monsieur extrêmement aimable me dit : « Mais oui, Madame, c'est quelque chose de vraiment très beau », et il me fait un prix relativement abordable.

Reporter : Est-ce que vous pouvez nous donner le prix ?

Léa : A l'époque, environ 20 mille francs.

Reporter : Ce qui fait maintenant en euros, à peu près 3 500 euros.

Léa : Voilà. Vous savez, c'était une petite cuisine, ma cuisine n'est pas très grande, il y avait juste un côté à agencer. Et voilà, ce monsieur me dit « Alors, pour l'électroménager, on vous mettra ce qu'il y a de mieux. Ça vous fera un petit supplément, mais vous aurez ce qu'il y a de mieux. » Alors, j'ai accepté. Le lendemain, il est venu chez moi pour prendre les mesures. Aimable, comme tout. Donc, j'ai tout accepté. Ça paraissait tellement merveilleux ! Et moi, j'attendais. Mais rien ne se passait. Un mois, deux mois après le délai prévu, toujours rien. Bon, je vais dans la boutique, il me dit : « Ah oui, il y a eu des retards dans la livraison, mais soyez tranquille, c'est parce qu'on veut vous livrer quelque chose de parfait. »

Reporter : Alors, finalement, quand est-elle arrivée, votre cuisine ?

Léa : Attendez. Un beau jour, je passe, la boutique est fermée. Tiens, je me dis, il est peut-être malade. Ça peut arriver à tout le monde. Puis le temps passe, et je vois « Liquidation ».

(<http://lab.chass.utoronto.ca>)

		VRAI	FAUX
0	<i>L'histoire que Léa raconte se passe dans les années 80.</i>		✗
1.	Léa voulait tout démolir dans sa cuisine.		✗
2.	Une nouvelle boutique de cuisine s'est ouverte près de chez elle.	✗	
3.	Léa est tombée amoureuse du propriétaire de la boutique.		✗
4.	Le propriétaire de la boutique était un homme très gentil.	✗	
5.	La cuisine que Léa voulait acheter coûtait à l'époque 3500 francs.		✗
6.	Le propriétaire de la boutique a proposé à Léa de garder ses appareils ménagers.		✗
7.	Le propriétaire de la boutique est allé voir la cuisine dans l'appartement de Léa.	✗	
8.	Le propriétaire a fermé sa boutique.	✗	

2. feladat

A kazettán hallható szöveg:

Alors en France, lorsqu'on passe le baccalauréat, il faut choisir un type de bac. On peut faire un bac scientifique, un bac littéraire, un bac d'économie. Moi, j'ai fait un bac littéraire. En France, pour passer son bac, on va dans un autre lycée, où beaucoup, beaucoup d'élèves se rassemblent, 2000, peut-être 3000. Dans le lycée où j'ai passé mon bac, il y avait 4000 personnes. Et on est dans une salle avec des gens qu'on ne connaît pas du tout.

Quand j'ai passé l'épreuve de philosophie, devant moi il y avait une femme, enfin une fille qui avait 18 ans et je la trouvais incroyablement belle. Et j'ai passé toute mon épreuve de philosophie à me lever, aller aux WC pour la regarder. Et donc je n'ai pas eu une très bonne note en philosophie à cause d'elle. Donc, après mon bac, mes amis ont organisé une fête et j'arrive à la fête et qui est-ce que je vois ? Cette fille. Ah, je me suis dit : « mon Dieu, il faut que j'aille lui parler. » Donc je vais la voir, et je lui dis : « On était dans la même salle en épreuve de philosophie. » Elle me regarde et dit : « Ah bon ? ». « Ben oui, tu m'as pas vu ? J'allais tout le temps aux WC. » « Non ». Donc on commence à parler et on s'est disputés, mais disputés vraiment. Ça n'a pas du tout marché. Mais en fait, on avait une amie en commun. Quelques jours plus tard, j'étais dans les rues de ma ville, à Tours, et je vois cette amie avec cette fille et je me dis qu'il faut absolument que je trouve une solution pour la voir. Donc j'ai été voir mon amie, et je lui ai fait : « Ah, tiens, j'organise une fête demain soir chez moi. Il faut que tu viennes. Mais ce n'était pas vrai, il n'y avait pas de fête, c'était la seule stratégie que j'avais trouvée pour la voir. Et comme elle était à côté de mon amie, je lui ai dit : « Ben, toi aussi, viens, je t'en prie. » Et donc j'ai passé toute la journée à appeler mes amis pour leur dire « venez, venez, demain il y a une fête chez moi », « je ne peux pas venir », « mais si, mais si, mais si ». J'ai donc réussi à organiser une fête et là, on a un tout petit peu plus parlé et ça s'est bien passé, donc voilà, on est restés ensemble pendant 5 ans. Donc voilà.

(Reportage fait avec Stéphane Grandsire)

0. © *il y a plusieurs sortes de baccalauréat.*
9. B Antoine a passé un bac littéraire.
10. B Il a passé le bac dans un autre lycée où il y avait 4000 élèves.
11. C Pendant son bac, il ne pouvait pas se concentrer parce qu’il y a vu une très belle fille.
12. B A l’épreuve de philosophie, Antoine a eu une mauvaise note.
13. C Il a revu la fille dans une fête mais la fille ne l’a pas reconnu.
14. A Antoine et la fille avaient une amie en commun.
15. A Il a organisé une fête pour revoir la fille.
16. A Après la fête, Antoine et la fille ont passé 5 années ensemble.

3.feladat

A kazettán hallható szöveg:

Alors, ma garde-robe se compose principalement de trois grandes catégories. La première, ce sont surtout des vêtements comme ceux que je porte maintenant, avec des chaussures normales, un pantalon aujourd’hui beige, un pull, un polo ou alors un tee-shirt qui me servent de vêtements quotidiens quand je vais travailler, par exemple. J’essaie de choisir des vêtements dans lesquels je me sens bien, parce que je sais que dans mon métier de professeur je vais beaucoup bouger, je vais aller faire des choses au tableau, je vais aller voir des élèves, donc pour moi, c’est important d’avoir des vêtements dans lesquels je me sens bien, à l’aise, tranquille. Il y a un petit truc : j’essaie de ne pas m’habiller en noir, à cause de la craie. Parce que quand on est habillé en noir et on écrit au tableau, après on est tout blanc.

Après, j’ai des vêtements pour les occasions un peu exceptionnelles. Là, je fais un effort, j’essaie de bien m’habiller. Je m’habille en costume. Avec généralement un pantalon, des jolies chaussures en cuir noir, une chemise blanche et enfin une cravate, et bien sûr une veste. Et enfin, la 3e partie de ma garde-robe, c’est mes vêtements pour le week-end, quand je ne travaille pas. Alors il faut que je vous dise que le week-end je fais quelque chose d’un peu particulier. Je m’occupe d’une équipe de football. Donc je m’habille en footballeur. C’est-à-dire que je mets des chaussures de football, des chaussettes de football. Savez-vous pourquoi les footballeurs ont de grandes chaussettes ? Parce que vous savez, au football on peut se faire mal aux pieds et parfois on prend des coups de pied. Donc, on va mettre des protections et donc, on les met sous des chaussettes. C’est donc pour se protéger. Et donc voilà, j’ai beaucoup de vêtements qui tournent autour du football. Voilà, c’est ma garde-robe.

(Reportage enregistré avec Aurélien Bruchec)

0. de ses habitudes vestimentaires.

17. trois.
18. être à l’aise (toute réponse ayant le même contenu)
19. il est professeur
20. à cause de la craie / pour ne pas être tout blanc à cause de la craie
21. un costume / un pantalon, une chemise blanche, une cravate, une veste et des chaussures noires en cuir
22. il joue au football / il s’occupe d’une équipe de football
23. pour se protéger / pour se protéger des coups de pied / ils mettent une protection sous les chaussettes (toute réponse ayant le même contenu)

**A középszintű hallásértés vizsgaösszetevő
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	5 pont
4✓	6 pont
5✓	8 pont
6✓	9 pont
7✓	10 pont
8✓	12 pont
9✓	13 pont
10✓	15 pont
11✓	16 pont
12✓	18 pont
13✓	19 pont
14✓	21 pont
15✓	22 pont
16✓	23 pont
17✓	25 pont
18✓	26 pont
19✓	28 pont
20✓	29 pont
21✓	31 pont
22✓	32 pont
23✓	33 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. A dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. **A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:**

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Formai jegyek	1 pont
Összesen	17 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.
3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megvalósította-e az azokban megfogalmazott kommunikációs célokat;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① **Leírja, hogy olvasta Blandine levelét, és mit gondol a problémájáról.**
- ② **Leírja, hogy milyen szerepet játszik a tévé az ő életében (mikor, milyen gyakran néz tévét, milyen műsorokat néz, miért néz tévét stb. Ha nem néz tévét, miért nem?)**
- ③ **Más elfoglaltságot ajánl Blandine-nak (többet is).**

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben

használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségénél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségénél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese)

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl.előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók);
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz – a hiba jellegétől függően – vagy a *Szókincs, kifejezésmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

E szemponton belül – és csak az első feladatnál – azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó helyesen használja-e a levélben a megszólítás és elköszönés, valamint a dátum formai jegyeit.

A formai jegyek megléte vagy hiánya nem befolyásolja a többi szempont elbírálását.

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

4 (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,

√3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,

2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

Az észrevételeket, hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L⁺ = lexikai gazdagság

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i _____ i = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

Az észrevételeket, hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

G⁺ = nyelvtani változatosság

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

→

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (középszint 1. feladat) Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmenntiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmenntiségénél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenntiségénél, illetve a maximális szövegmenntiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következtelenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókinccs, kifejezésmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccs jellemzi. A szókinccs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése szempont* alapján 0 pontos, nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pontos.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

Az értékelés általános szempontjai megegyeznek az első feladatnál ismertetettekkel.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Leírja, hogy előző nap volt a végzős osztályok ünnepe (szalagavató/ballagás/bankett stb.)
- ② Elmondja, hogyan zajlott az esemény.
- ③ Elmondja, hogy örömmel tölti-e el ez az esemény és miért.
- ④ Elmondja, hogy szomorú-e, hogy el kell válnia iskolájától és miért.
- ⑤ Elmondja, hogy mit vár az elkövetkezendő hónapoktól.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (középszint 2. feladat)

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmenyiségét.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmenyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.